

Rezumat

Această lucrare examinează importanța implicării actorilor și a rețelelor multiactor (MSNs) în sprijinirea tranziției către o economie circulară și o bioeconomie în țările din Europa Centrală și de Est (CEE). Prin prisma Pactului Verde European și a Planului de Acțiune pentru Economia Circulară, teza investighează cum mecanismele de guvernare participativă și colaborarea în rețea contribuie la elaborarea unor strategii durabile, incluzive și adaptate la contextul local în regiuni caracterizate de diversitate instituțională și moșteniri ale tranziției post-comuniste.

Lucrarea pleacă de la premisa că trecerile către sustenabilitate necesită mai mult decât doar inovație tehnologică sau armonizare politică. Ele se bazează pe modele de guvernare capabile să înglobeze diverse perspective, să facă legătura între actorii din diferite sectoare și niveluri de guvernare și să ancoreze schimbările în realitățile locale.

Teza se folosește de cadre conceptuale din domeniul tranzițiilor durabile, al managementului tranziției și al guvernării în rețea pentru analiza modului în care rețelele multisectoriale acționează ca intermediari în sisteme complexe de guvernare. Metodologia de cercetare îmbină analiza documentelor cu cartografierea actorilor și interviuri calitative efectuate în opt țări din regiunea CEE. Studii de caz și activități participative cum ar fi ateliere de co-creare furnizează o bază empirică solidă pentru înțelegerea felului în care aceste rețele contribuie la dezvoltarea lanțurilor valorice și la dialogul politic și consolidarea capacităților.

Rezultatele arată că în ciuda existenței alinierii strategiilor naționale la obiectivele europene, există o disparitate în implementare. Printre dificultățile identificate se numără guvernarea fragmentată și capacități instituționale reduse precum și insuficiențe în mecanismele de implicare a actorilor relevanți. În acest context reiese că rețelele multi-actor sunt cruciale pentru facilitarea colaborării intersectoriale, co-crearea cunoștințelor și consolidarea încrederii oferind conexuni între inițiative locale și politici la nivel național și european. În teză sunt identificate patru roluri cheie ale rețelelor multi-actor: facilitarea co-creării de cunoștințe, sprijinirea inovării, coordonarea actorilor diverși și contribuirea la elaborarea politicilor.

Lucrarea aduce o contribuție teoretică valoroasă în contextul tranzițiilor sustenabile din regiunile semi-periferice ale UE și oferă sugestii practice pentru consolidarea guvernării participative și sprijinirea tranziției către o economie circulară și bio-bazată în Europa Centrală și de Est.